ŠVIESA

JORNAL LITUANO
„Šviesa--Luz"
Orgão de Communidade Lituana de SÃO JOSÉ

Redakcija ir Administracija: MATRIZ DE SANTO ANTONIO DO PARY
Telefonas 2-6252.
Caixa Postal. 4-118.

Atsakomasis Redaktorius
Jesus Saborido Montanés

METAI V | SÃO PAULO, 1939 M., MARÇO - KOVO 11 D. | Nr. 10 (181)

KATALIKAI TÉVAI, DÉMESIO: ATKAKLIAI IMAMA ŠALINTI RELIGIJA IŠ DULR-o MOKYKLU!!!

NAUJAS SSSR — JAPONU KONFLIKTAS

Sovietų Rusijos — Japonijos pasienyje vél įvyko naujas konfliktas tarp abiejų pusių kareivių. Per susirėmimus užmušta 11 rusų.

ITALAI SNIPINĖJA

Prancúzų saugumo policija suėmė Džibutti mieste, Somalijoje (Afrikoje), penkis ìtalus, kurie rinko žinias apie prancúzų kariuomenę ir fotografavo kareivines. Suimtieji išgabenti Paryžìun, kur bus teisiami.

Tiek italai tiek ir prancúzai rengia didelius įsitvirtinimus savo Afrikos kolonijų pasieniuose ir vieni kitiems grąso ginkluotu konfliktu. I Siaurės Afriką atvyko nauji abiejų kraštų kariuomenės kontingentai. Prancúzijos kolonijų ministeris pareiškė, kad kolonijų saugumas yra garantuotas, nes jose yra tiek kariuomenės ir tokia apsauga, kad niekas jos neįveiks.

KYLA BRAZILIJOS MILREISAS

Brazilijos Kancleriui p. Oswaldo Aranha nuvykus S. Amerikon ir pradėjus pasitarimus ekonominiais klausimais, ėmė staiga kilti milreiso kursas. Šiaurės Amerika sutinkanti savo banko rezervais garantuoti Brazilijos pinigų kursą, kuris bus žymiai pakeltas ir liks pastovus. Iš to labai daug laimėtų darbininkai. Be to, prekybai tarp abiejų kraštų skatinti ir palengvinti steigiamas Centralinis Brazilijos Bankas, į kurį amerikiečiai įdeda 120 milijonų dolerių — apie pustrečio milijardo milreisų.

Paieškojimas

ANTANAS MATEIKA ir SIMAS CIZAUSKAS, kuris anksčiau gyveno São Paulo, Rua da Mooca, 431-A Restaurante «Patria».

Kas žino ieškomųjų gyvenamosios vietos adresus arba jų likimą malonėkite pranešti Lietuvos Konsulatui São Paulo šiuo adresu: Consulado da Lituania, São Paulo, Rua Aureliano Coutinho, 88.

Ieškomas STASYS MARTINONIS, gyvenęs Plaštakos dvare, Balninkų valsčiuje, Ukmergės apskrityje. Jis į Brazilija atvyko 1919 metais.

Kas žino Stasio Martinonio gyvenamosios vietos adresą arba jo likimą (yra žinių, kad jis yra miręs), Konsulatas prašo pranešti šiuo adresu: Consulado da Lithuania, Rua Aureliano Coutinho, 88, São Paulo.

Ieškomas ANTANAS MANDEIKA, gyvenęs São Paulo, Rua Newton Prado, 114. Jo žmona apie ieškomąjį neturi jokios žinios jau nuo 1935 m.

Kas žino ieškomojo gyvenamosios vietos adresą arba jo likimą prašoma pranešti Lietuvos Konsulatui São Paulo šiuo adresu: Rua Aureliano Coutinho, 88, São Paulo.

Daugeliui Tėvų teiraujantis, kodėl mūsų mokyklose sumažintas tikybos pamokų skaičius, pranešu:

Sausio mėn š. m. Lietuvos Konsulate mokytojų konferencijos metu p. Konsulas Seselėms Pranciškietėms pranešė, kad tikybos pamokų skaičius turįs būti sumažintas. Vietoj dviejų savaitinių pamokų kiekviename komplekte turinti būti ateityje tik viena. Sitokio įsakymo nieku nepagrindė. Tik vėliau, Kolonijos Kapelionui tuo reikalu atsilankius į Konsulatą, paaiškėjo, kad tos reformos atliktos kai kurių mokytojų (S. Bakšio ir kitų) prašymu pasirėmus Tuo reikalu esąs ir kažkoks raštas, lyg ir nutarimas, jų priimtas. P. Konsulas per dvi savaites pažadėjo tą nutarimą, kuriuo jžūliai stumiama iš mokyklų tikyba ir religinis auklėjimas, gauti. Praėjo dvi savaitės, tačiau tokio rašto, nė to, kas už visą tai imtų atsakomybę, nesurasta. Paprašius buvusį status quo mokyklose atstatyti, p. Konsulas pažadėjo per kitą mokytojų konferenciją šį dalyką išaiškinti ir sutvarkyti. Dėja, kovo mėn. 4 d. įvykusioje mokytojų konferencijoje apie tatai neužsiminta nė žodelio, nors prieš pat minėtą konferenciją p. Konsului buvo įteiktas del to raštas. Tuo būdu tylomis yra sankcionuojames ateistinės tendencijos, dėl kurių kenčia religinis mokinių auklėjimas ir mokymas mūsų lietuviškoje mokykloje. Tai yra tolimesnis tęsinys prieš dvejus metus pradėtos Lietuvių Sąjungos Brazilijoje žmonių sistemingos kovos prieš religinį jaunimo auklėjimą. P. Konsului, gal būt, taip pat yra žinomos priemonės, kurių buvo griebtasi praeityje, kad išstūmus kunigų įtaką ir religijos pamokas iš Kolonijos švietimo židinių Visai neleistinas dalykas, kad marksistinės pasaulėžiūros žmonės, susirinkę konferencijosna į Konsulatą, pradeda spręsti religinio mokymo ir auklėjimo reikalus Kolonijos Kapelionams visiškai nedalyvaujant ir be jų žinios.

Kokia teise tai daroma? Ir kokia kompetencija? Jei iš esmės pripažįstamas regilinio mokymo ir auklėjimo reikalingumas, tai privalo būti nekliudoma jis ir praktikoje pravesti. Anksčiau mūsų mokyklų tvarkytojams rakštis buvo dabartiniai Kolonijos Kapelionai. Dabargi religijos pamokas mokyklose atlieka Seselės Pranciškietės, bet vis tasia: ne asmenys, o pats ateistinis principas Liet. Sąjungos Brazilijoje auklėtojams yra svarbus.

Skundžiamasi laiko stoka. Bet tikybos pamokos jau ir taip nustumtos paskutinėn ellėn, sulygintos su dainavimu, padėtos žemiau piešimo ir kt. Pv., aritmetika, gamtos mokslas, piešimas déstoma ir portugališkai ir lietuviškai. Ir tai — ne vieną kartą savaitėje. Ir laiko užtenka. Bet tikybai, kuri, be to, stengiamasi atlikti portugališkųjų pamokų metu — ne.

Prieš tokį neteisingumą turime teisės ir pagrindo pasisakyti. Gi katalikų Tėvų pareiga stengtis, kad tikybos pamokos nebūtų nustumtos į paskutinę vietą ir visiškai iš mokyklos išgyvendintos. Jūsų pareiga akylai sekti, kad vaikai gautų religinį išauklėjimą mokykloje, nors tai kam ir nepatiktų.

Kolonijos Kapelionai dės pastangų, kad lietuviškoje mokykloje būtų laikomasi Lietuvos švietimo Ministerijos nuostatų ir DULR-o pažadų, liečiančių religinį auklėjimą. Sąmoningoms provokacijoms ir katalikų teisių įžeidinėjimui, palaikomam netgi oficialiosios įstaigos, negali būti vietos nė tolerancijos. Jei reikalas nebus skubiai sutvarkytas, lietuviai katalikai tėvai turės radikaliai pakeisti savo nusistatymą ateistines tendencijas sėjančios lietuviškos mokyklos atžvilgiu. Gaila, kad į šias antireligines ir antilietuviškas intrigas vis labiau įtraukiamas oficialiosios įstalgos — Konsulato — autoritetas, kurio sienose nevienas religijai priešingas nutarimas posėdžiaujančiųjų priimtas. Katalikai gins savo teises, nepaisant, kas į jas kėsintųsi.

Kun. P. Ragažinskas
Kolonijos Kapelionas

ISKILMINGAS POPIEZIAUS PIJAUS XII VAINIKAVIMAS

Sekmadienį, kovo mėn. 12 d., bus iškilmingai vainikuojamas Popiežius Pijus XII. Beveik visos valstybės yra delegavusios į tas iškilmes savo atstovus. Net prpsestantiškoji Siaurės Amerika siunčia savo atstovą. Dabartiniu popiežium Pijum XII nepaprastas pasitenkinimas visame pasaulyje. Dėjaugemas ir garbė katalikams.

PIETŲ AMERIKOS PARODA BERLYNE

Šią savaitę Berlyne atidaryta Pietų Amerikos paroda. Joje išstatytį visi būdingi šio kontinento gamtos turtai ir eksporto žaliava. Ypatingai gausus Brazilijos skyrius, kuriame apstu kavos arbatos, kakao, tabako eksponatų ir medvilnės bei brangaus medžio pavyzdžių. Paroda susidomėjimas didelis.

RADIO UŽSIENIU LIETUVIAMS

Iš Kauno pranešama, kad jau pradedamas bandomasis transliavimas iš naujai pastatytos trumpų bangų radio stoties, kuri skirta susisiekti su užsienių lietuviais. Stoties banga — 32,3.

NERAMUMAI ČEKOSLOVAKIJOJE

Slovakijoje prasidėjo bruzdėjimai prieš čekus. Cekoslovakijos vyriausybė nusiuntė į Bratislavą motorizuotos kariuomenės dalis sukilimui malšinti. Pašalintas iš vietos slovakų autonominės vyriausybės galva Josef Tiso. «Norime laisvės laisvoje Slovakijoje! Nebūsime toliau vergais!» — šaukia slovakai, demonstruodami ties savo vyriausybės rūmais. Cekoslovakijos vyriausybė paskelbė karo meto padėtį Bratislavoje ir kitur.

30.000 CEKU SEIMU PARAGVAJUN

Čekų vyriausybė susitarė su Paragvajum dėl 30.000 čekų šeimų imigracijos. Čekai Paragvajuje gaus žemės ir sudarys tautinę savo Kolonija Taip čekai sumaniai rūpinasi emigracijos reikalais

NEMALONUS NUOTYKIS

Ištikus Cilę žemės drebėjimui, daugelis valstybių siuntė jai savo pagalbą Brazilija taip pat paaukojo daug vaistų, tvarstomosios medžiagos, maisto, drabužio, pinigų, sukrovė visa tai į laivą «Prudente de Moraes», kuris priklauso «Lloyd Brazileiro», ir nusiuntė į Cilę Tačiau laivas užėjo ant seklumos ir kuris laikas stovi vietoje. Brazilijos pagalba gali nueiti labai pavėluotai. Iš laivo išimta 12.000 tonų krovinio, bet vis nejuda iš vietos.

TAUTINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS

Siais metais tautinis Eucharistinis Kongresas įvyks rugsėjo mėn. Recife, Brazilijos šiaurėje. Iš Santos ekskursijos laivais išvyks rugpiūčio pabaigoje Kelionė bus žymiai papiginta, tad, reikia manyti, ir lietuviai katalikai į Kongresą vyks.

LEGALIZACIJA IŠSIMOKĖTINAI

Svetimšaliams fabrikų Jarbininkams parengia dokumentus pagal valdžios 406 ir 3010 Dekretus: Karteiros, legalizacijos ir kt. išsimokėtinai. Rašo prašymus, verčia pasus ir kitokius dokumentus, daro įgaliojimus. Prekybininkams ir pramon. į Junta Comercial liudijimai. Visais minėtais reikalais. kreipkitės kasdien nuo 8 iki 12 ir nuo 5 iki 9 val. vak.

RUA DA MOO'CA, 1721.

Kur suks Lenkija?

Rytų Europos politikoje Lenkija ateityje vaidins labai svarbų vaidmenį. Jos gyventojų skaičius ir geografinė padėtis yra toki, kad galės nulemti rytų ar vakarų politinių jėgų persvarą.

Pereitą savaitę mes esame rašę apie italų užsienių reikalų ministerio grafo Ciano kelionę į Varšuvą. Sakoma, jis norėjęs įtikinti Lenkiją, kad jai saugiau būtų prisidėjus prie Romos — Berlyno ašies. Ji galėtų ir kolonijų dalį gauti. Kokia šiuo atžvilgiu yra pačių lenkų politikų nuomonė — nežinia. Tačiau lenkų visuomenė nenori perdidelės bičiulystės su Vokietija. Eilinis Lenkijos pilietis atsimena, kad tikrieji lenkų draugai yra prancūzai, ir kad su vokiečiais dėl Dancigo aukščiau ar yėliau teks susipykti. Lenkų studentai surengė dideles demonstracijas prie vokiečių konsulatų įvairiuose Lenkijos miestuose ir šūkavo, kad lenkai turį užimti Rytprūsius. Iš to, atrodytų, reikia išvesti, kad pasipriešinimas provokiškai politikai yra nemažas ir vyriausybė nedrįs jos vesti.

Tuo tarpu Prancūzija su Sovietų Rusija per Rumuniją darė Lenkijoje įtakos ją išlaikyti savo sąjungoje.

Vienas rumunų diplomatas tuo reikalu lankėsi Varšuvoje. Eina gandai, kad jei Lenkija likslanti Prancūzijos pusėje, Hitleris steigsiąs didžiąją Lietuvą ir Suomiją, ir per čia bandysiąs skverbtis į Rusiją. Tuo būdu dabartiniai įvykiai Rytų Europoje gali paliesti ir mūsų kraštą.

Londono konferencija

Po ilgų ir visiškai nepasisekusių Londono konferencijos darbų buvo toks įsitikinimas, kad ši konferencija nieko gero neduos ir Palestinoje vėl užvirs naminis karas su visais aukstesniais jo žiaurumais. Tačiau dabar ateina jau optimistiškesnės žinios. Anglai ėsdirbo naują planą, kurį, kaip Londone tvirtinama, priimsiančios abi pusės Svarbesni to plano punktai yra šie:

1. Palestina turį priklausyti tiek žydams tiek arabams bendrai. Valdžia turi būti sudaryta mišri iš žydų ir arabų ministerių.

2. Tie žydai, kurie jau gyvena Palestinoje, galės joje pasilikti ir toliau, tik tolimesnė žydų imigracija bus labai suvaržyta.

3. Visiškas neliečiamumas šventųjų vietų ir joms teiklama valdžios apsauga.

4. Vyriausia valdžia Palestinoje priklauso anglų aukštajam komisarui, kuris ją ilgainiui perduos patiems Palestinos gyventojams, kai bus galimas tarp arabų ir žydų geresnis sugyvenimas.

Tačiau žydai ši planą nori atmesti.

Kur gauti kareivių?

Dabartinės tarptautinės padėties akivaizdoje anglų generalinis štabas laužo sau galvą, kur gauti kareivių. Juk kariauti be kareivių neįmanoma, o į kariuomenę Anglijoje niekas nenori eiti, kadangi išlepintiems anglams geriau gyventi namuose, negu kareivinėse. Nors kareiviams mokama geros algos ir Anglijoje yra daug bedarbių, tačiau per metus naujokų į anglų armiją neįstoja nė vienas tūkstantis. Dabar studijuojamas naujas planas, kuriuo numatoma įsteigti svetimšalių legijonai, kaip prancūzų kolonijose, o taip pat priimti į kariuomenę žydus ir kitus imigrantus. Anglų karo ministeris taip pat yra žydas. Taigi, išponėjusius anglų lordus pradės ginti kiti — samdyta kariuomenė. Tai išsigimstančios tautos tragedija. Hitleris, be abejo, iš to tik šypsosi ir laukia patogios valandos įrodyti anglams, ko verti samdiniai apkasuose . . .

NERAMUMAI IRAKE

Irake (Persijoje) vyksta dideli vidaus gyvenimo neramumai. Vyriausybė buvo priversta paskelbti apsiausties meto padėtį. Neramumus kelia kaip ir visur pasaulyje, komunistai.

PADĖKOS ŽODIS

Gaila, kad mano "likimas" net už jūrų nebuvo man gailestingas. Vykdamas iš Tėvynės tikėjau, kad tolimoji šalis bus man svetinga, tačiau gyvenimo tikrovė ir čia pilna dyglių ir egoizmo. Dalis iš Lietuvos siųstų officialiųjų mane čia sutiko nedraugingai; iš jų atsirado keletas tokių, kurie nepasidrovėjo kyšterti savo purviną koją, norėdami paklupdyti. Nuvykęs Lietuvon, dėsiu pastangų demaskuoti prisidengėlius pataikūnus, kurie už centus pardavinėja savo tėvyniečius.

Tačiau, apskritai, Brazilijos lietuvių visuomenės viešnagė man paliko gilų ir neužmirštamą įspūdį. Beveik visų lietuvių išeivių (tik ne samdinių) aš buvau sutiktas ir išlydėtas, buvau priimtas ir nuoširdžiausiai vaišintas. Visur jučiau tikrai lietuvišką širdį, jučiau Lietuvos ilgesį jų sielose. Buvo jauku ir malonu!

Esu dėkingas Lietuvos konsului p. Polišaičiui su šeima, p. p. Dorinams, Čemarkams ir ypatingai gilų prisiminimą palikusiems: Lietuvos konsulato Sekretoriui p. Remenčiui su šeima, kunigams Aleks. Arminui ir Pijui Ragažinskui, Seselėms Pranciškietėms, gimnazijos laikų draugui Ant. Dutkui, mokytojui F. Girdauskui, p. p. Silickams, p. p. Uckams, Stankūnams, kaimynui Ant Kinduriui, Butrimams, Mačiuliams, Jonaičiams, Ambrozevičiams, Juodgudžiams, Tijūnėliams ir visiems geriesiems São Paulo, Frigorifiko, Paranos ir Florestos lietuviams.

Taip pat dėkoju visiems Katalikų Bendruomenės, L. M. M. R. "Ryto", "Vyčių", "Vilties" ir Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centro nariams ir jų vadams, kurių tarpe jaučiausi lyg tikras brolis.

S. Paulo, 1939-3-7 d. *Julius Vaitkevičius.*

PASKUTINĖS ISPANIJOS VYRIAUSYBININKU DIENOS

Mes jau esame kelis kartus rašę apie tai, kad po Katalonijos praradimo tolimesnis vyriausybininkų priešinimasis yra neprasmingas. Tai tik bereikalingas kraujo liejimas, ginant galutinai pralaimėtą karą. Tiems, kurie nepajso faktų, o laikraščio skiltyse ieško pigios agitacijos Maskvos naudai, toks mūsų atviras ir tiesus faktų konstatavimas gal ir nepatiko. Tačiau mes manome, kad laikraščio paskirtis yra teisingai savo skaitytojai apie visus pasaulio įvykius informuoti, o ne bovyti jie savo fantazijos išradimais, skelbiant faktų kalbai priešingą melą ir tuo būdu klaidinant visuomenę.

Šiandien skaitytojas pats mato, ar mūsų informacija būdavo objektyvi, ar ne. Nei praeityje nei ateityje mes nekraipysime faktų ant ideologijos kurpalių, nes toks amatas tinka tik plokščių smegenų gimnastikai. Kuo dabar aiškins galutinį gen. Franco laimėjimą tie, kurie visą laiką slėpė šiurpią tiesą nuo savo skaitytojų, skelbdami nebūtus legalistų trijumfus? O ta šiurpi tiesa yra štai kokia: Ispanijos pilietinis karas galutinai atidengė prieš viso pasaulio akis Sovietų Rusijos bankrotą ir Anglijos su Prancūzija karinį silpnumą ir ištižimą. Kurgi jie šiandie su savo žadėta pagalba? Kogi verti visi kurstymai ir garsiai išreklamuoti pažadai? Kaip Sovietai pasielgė su Cekoslovakija ir Lietuva, taip lygiai šiandien ir su Ispanija — ją apleido, pirmąj nustūmę į bedugnę. Patys viduje būdami silpni, bent pigios agitacijos apsčiai kitiems duoda. Ji — vien šykštus melas, daugiau nieko. Juk Ispanijos naminį karą sukurstė Maskva, siųsdama į tą kraštą netvarkos apaštalų ir agitatorių legijonus. Tie pradėjo nuo bažnyčių ir vienuolynų deginimo ir dvasininkų žudynių. Jei tai vadinasi demokratija, tai saugok Viešpatie nuo tokios demokratijos!

Teroru buvo manoma įbauginti tauta ir po to ji parklupdyti po azijatiškų vandalų priespauda, kokia šiandien šėlsta Sovietų «rojuje». Pamatę griaujant savo šalį, deginant architektūros meno paminklus ir liejant nekaltą tikinčiųjų kraują, Ispanijos kariuomenės vadai įteikė protestą vyriausybei. Dėl šio protesto jie buvo atstatyti. Azana rėmėsi seimo kairiųjų grupių dauguma; čia reikia pasakyti, kad dešinės grupės balsų per rinkimus buvo gavusios daugiau, bet dėl suktos rinkimų sistemos atstovų pravedė mažiau. Maskva per savo radio nurodinėjo vyriausybei, ką ji turintį daryti, tarytum, Ispanija būtų Rusijos dalis. Dabar mėgstama kalbėti apie vokiečių ir italų invaziją Ispanijoje, bet nereikia užmiršti, kad ją pradėjo Stalinas Jei nebūtų buvusi sudrumsta rimtis ir šalis nenustumta netvarkos bedugnėn, Ispanijos respublika po šiai dienai gyvuotų. Ispanų kariuomenės vadai nepanorėjo pasidaryti Rusijos vasalais, ir kilo pilietinis karas.

Kas mūsų teigimams nenorėtų tikėti, mes čia įrašome vyriausybininkų kariuomenės vado gen Miaja ir pulk. Casado atsišaukimo dalį į tautą, kuriuo raginama kovoti su komunistais, netvarkos ardytojais: «Maskvos agitatoriai, bailiai ir išdavikai, gėdingai dezertyravo ir išlakstė po užsienius, ragindami ispanus neklausyti kariuomenės įsakymu ir sukilti prieš savo vadus Sią sunkią valandą, jie stato svetimos valstybės (Rusijos) reikalus aukščiau Ispanijos interesų. Neleiskite išbėgti išdavikui Megrinui nuo užsitarnautos bausmės».

Visi «liaudies draugai», palikę tą «liaudį» apkasuose, išlakstė į užsienius, kur tebevaidino «teisėtą vyriausybę». Pulk. Casado, susitaręs su gen. Miaja, surengė Madride perversmą, pašalindamas Negrino «vyriausybę» ir paskelbdamas kariuomenės diktatūrą, kaip vienintelę priemonę netvarkai sustabdyti Komunistų partija buvo uždaryta ir jos patalpos užimtos kariuomenės. Maskva įsižeidė ir Madrido komunistams įsakė prieš Casado sukilti. Tie sukilo. Pačiame Madride užviré kova. Po trijų dienų mūšių, per kuriuos gen. Miaja pavartojo net artileriją, tankus ir aviaciją, komunistai buvo sumušti ir 60 jų vadų pačių vyriausybininkų sušaudytą. Tuo būdu Ispanijoje šiandien turime dvi karines diktatūras: gen. Franco ir pulk. Casado.

Gen. Franco pasiruošęs pulti Madridą. Kadangi visas miestas yra minuotas, nacionalistai nori geruoju baigti karą, kad išvengus sostinės sugriovimo. Paskelbta Ispanijos krantų blokada, ir jau paskandinti keli laivai, norėję įplaukti į vyriausybininkų uostus. Vyriausybininkų laivynas pasidavė prancūzams, kurie jį nuginklavo ir internavo Bizertos uoste S. Afrikoje. Viso 13 karo laivų.

Gen. Miaja siūlo pasidavimą, jei leis išbėgti visiems vyriausybininkų vadams. Tačiau gen. Franco šį pasiūlymą atmetė, pareikšdamas, kad jis priims tik be jokių sąlygų kapituliaciją arba žygiuos prieš Madridą. — Tokia yra Ispanijos naminio karo padėtis dabar.

Ateinantį savaitę atneš galutinę jo pabaigą.

VOKIEČIAMS ĮSAKIUS . . .

Dėl visiems žinomos padėties Klaipėdos Krašte, lietuviai stengiasi patenkinti visus hitlerininkų reikalavimus, norėdami išvengti šio Krašto aneksijos prie Vokietijos. Tačiau jau nebė pirmą kartą vokiečiai pradedą kištis ir į Lietuvos vidaus gyvenimo reikalus. Pereitą trečiadienį užsienių telegramų agentūros pranešė, kad, vokiečiams reikalaujant, pašalintas Lietuvos vidaus reikalų ministeris pulk. Leonas. Jis yra buvęs Klaipėdos hitlerininkų bylos metu teismo pirmininkas ir nuteisęs visą eilę vokietininkų. Dabar dėl to turi pats pasitraukti.

MIRĖ PATRIARCHAS MIRONAS

Antradienį mirė Rumunijos ministeris pirmininkas patriarchas Mironas. Ministerių kabinetas buvo susirinkę nepaprasto posėdžio jam pagerbti.

DAR PUSĖ MILIJARDO . . .

Beveik kiekvieną savaitę Amerikos vyriausybė skiria naujas sumas ginklavimosi reikalams. Pereitą savaitę parlamentas priėmė dar papildomų kreditų arti pusės milijardo dolerių. Idomu pažymėti, kad prieš balsavo tiktai 7 atstovai. Amerikiečių ginklavimasis tikrai yra pasakiškas. Jis kelia daug nerimo ir nervingumo Vokietijoje

DIDELI KARSČIAI

Antra savaitė laikosi Brazilijoje dideli karščiai. Tai lyg lietuviškoji «bobų vasara» — paskutinės vasaros dienos: Rio de Janeiro pavėsyje buvo užregistruota ligi 40°C., o Rio Preto est. S. Paulo, kovo pirmomis dienomis pavėsyje siekė ligi 45°C.

GANDHI NUTRAUKĖ BADO STREIKĄ

Garsus indų laisvės kovotojas Mahatma Gandhi yra pagarsėjęs savo pasyviais kovos metodais prieš anglų valdžią. Jis raginą savo sekėjus neslėpti ginklo, o priešintis taikiu būdu: nepirkti anglų prekių, susėsti ant geležinkelio bėgių ir sugulti gatvėse, kad būtų paraližuotas judėjimas ir kit. Pats Mahatma Gandhi dažnai griebiasi bado streiko, tuo priversdamas anglų valdžią nusileisti.

Šios savaitės pradžioje Gandhi vėl buvo paskelbęs bado streiką, reikalaudamas demokratiškesnės santvarkos ir lygesnio indų traktavimo. Išbadavus tris dienas, grėsė pavojus jo gyvybei. Anglų vice-karalius Indijoje Linlithgow pažadėjo patenkinti Gandhi reikalavimus, bijodamas, kad jis nemirtų. Tuo būdu šis indų vadas taikiu būdu laimėjo didžiausią ligšiol diplomatinę kovą su anglais.

4000 ŽYDŲ TIES KELIUS

Iš Berlyno pranešama, kad 4000 Vokietijos žydų išvežti tiesti auto kelių Siems darbams dirbti būsią ir daugiau žydų išvežta. Lygiai taip, kaip senovėje Aigipte.

NUOSTABUS KANALAS

Tarp Weser—Wera—Main, Vokietijoje, kasamas nepaprastas kanalas: po kalnu ir vandenį šliužėmis pakels 62 metru.

UZGRIUVO SNIEGAS

Šveicarų Alpėse užgriuvo 19 karo sargybinių sniegas. 18 buvo išgelbėti, o vienas sniegynuose žuvo.

— KUBA nepriima ispanų bėglių, kurie dabar yra Prancūzijoje, ir kurie negali grįžti Ispanijon. Prancūzų vyriausybė kreipėsi į Kubos vyriausybę ir gavo neigiamą atsakymą. Niekas ne nori turėti revoliucijos mėgėjų ir žiaurių brutalumo aktų vykdytojų savo krašte.

IŠ LIETUVOS PADANGÊS

ZEMÈS ÛKIO DARBININKAI JAU REGISTRUOJASI

Vidaus reikalų ministerijai paraginus savivaldybes, visoje Lietuvoje vietos savivaldybėse jau registruojami laisvi žemės ūkio darbininkai, kurie nėra niekur parsisamdę ir kurie sutinka išvykti darbui į kitus vaisčius ir apskričius. Taip pat registruojami ir ūkininkai, kurie dėl darbininkų stokos vietoje negauna samdinių ir norėtų jų gauti iš tų vietų, kur yra perteklius.

Vidaus Reikalų Ministeriją netrukus pradės leisti biuletenius, kuriuose pagal savivaldybių surinktas žinias bus matyti, kur yra darbininkų perteklius ir kur jų stinga. Pagal tuos biuletenius savivivaldybės galės ūkininkus tiksliai painformuoti, ar ir iš kur jie galėtų gauti samdinių. Kaip žinoma, darbininkams, sutinkantiems vykti pas ūkininkus į tolimesnes vietas, Vidaus Reikalų Ministerija yra paskyrusi pervežti lėšų toms kelionių išlaidoms apmokėti. Netrukus bus pradėtas darbininkų pervežimas.

PARODA NAMINÉS DEGTINÈS ŽALAI PAVAIZDUOTI BUS ISVEZTA Į SUVALKIJA

Parodą naminės degtinės žalai pavaizduoti praėjusiais metais buvo vežiojamą po Zemaitiją. Siais metais su paroda manoma aplankyti Suvalkų kraštą ir Aukštaitiją. Parodos eksponatais labai vaizdžiai buvo pavaizduota ir įvairi žala šiaip jau įvairių alkoholinių surogatų: eterio anodijos, denatūrato, olandinio spirito. Parodoje buvo išstatyti įvairūs anatomiški preparatai gauti iš V. D. U. Medicinos Fakulteto ir valzdavo alkoholio žalą žmogaus organizmui.

Valstybės Saugumo Departamentas šiuo metu parodą papildo naujais eksponatais. Daugiausia naujais eksponatais nerima dar ryškiau pavaizduoti, kokią įtaką apskritai alkoholis turi nusikaltimams. Stengiamasi gauti duomenų ne tik iš kitų kraštų alkoholio ir nusikaltimo ryšio, bet taip pat ir iš mūsų gyvenimo.

Pirmiausia parodą manoma išvežti į Suvalkų kraštą balandžio mėn. gale arba gegužės pradžioje.

KIEK PAKEISTA PLENTO KRYPTIS TIES PASVALIU

Biržų apskrities savivaldybei išpuoląs Aukštaičių plento tiesimo darbas tebevaromas toliau. Tačiau netoli Pasvalio buvo numatyta to plento viena kryptis, o dabar buvo nuvykusi speciali komisija, vietoje patyrinėjo kryptį, ir jau nuo pavasario plentas bus tiesiamas kita kryptimi. Ligi šiol tame rajone dar nebuvo pradėti darbai, tai dėl pakeistos krypties niekam nepadaryta jokia nuostolių. Naujoje kryptyje plento tiesimo vietoje pavasarį bus atliekami pirmieji žemės kasimo ir medžiagos pristatymo darbai.

NEMUNU JAU PLAUKIOJA LAIVAI

Siemet, kaip mūsų skaitytojai atsimena iš ankstesnių pranešimų, Lietuvoje labai keistas pavasaris. Jis prasidėjo sausio mėn. Vasario mėn. 14 Nemune jau ledai išėję ir pradėtas susisiekimas garlaivinis — kolkas dar tik iki Jurbarko, bet dabar ir iki Klaipėdos.

DIDELÊ KELIU STATYBA LIETUVOJE

Pavasarį kelių departamentas pradės eilę naujų kelių. Bus tiesiamas plentas Paneyėžys — Seduva — Radviliškis — Siauliai. Taip pat bus tiesiamas plentas iš Rumšiškių į Vievį kur dabar yra dar iš Didžiojo Karo laikų likęs vokiečių statybos rąstų kelias. Kadangi tie rąstai dabar jau gerokai apipuvę, susisiekimas su Vieviu geru plentu pasidaré labai aktualus. Tai bus vienintelis plentas iš Kauno į Vilnių.

NAUJI KELEIVINIAI LÉKTUVAI

Aero klubas nutaré pirkti Anglijoje dar du keleivinius lėktuvus vidaus susisiekimo reikalams. Iki šiol aero klubas turėjo du lėktuvu, kuriais buvo palaikomas susisiekimas su pajūriu.

GEDULAS DÉL POPIEZIAUS MIRTIES

Vos tik atėjo žinia apie Popiežiaus Pijaus XI mirtį, visi oficialūs Kauno namai pasipuošė juodu kąspinu perištomis vėliavomis. Tokias vėliavas iškėlė ir dauguma privačių namų. Lietuvos Vyriausybė nusiuntė užuojautos telegramas Vatikano Valstybės sekretoriui kard. Pacelli (dabar Popiežius Pijus XII). Lietuvos vyskupai išleido į tikinčiųosius bendrą laišką, kuriame iškeliami mirusio Popiežiaus nuopelnai Tas laiškas skaitytas bažnyčiose ir išspausdintas laikraščiuose. Visų bažnyčių varpai skambino gedulo ženklan.

PREMIJA ŽURNALISTAMS

Italų savaitės proga, apie kurią mes jau esame rašę, Italijos pasiuntinybė pranešė, kąd esanti paskirta premija tam žurnalistui (lietuviui), kuris labiausiai išgarbins fašizmą. Mums atrodo, kad Lietuvos žurnalistai galėtų nukopijuoti italų žurnalistų straipsnį apie lietuvius, tik vietoj «didgalvių asilų lietuvių» įrašytų: «ilgaausiai burrai italai». Premijos už tatai, aišku, negautų, bet nors duotų progos italams ir į savo abrozėlį pasižiūrėti.

Netenka abejoti, kad fašizmas bus išgarbintas kokio nors mūsų žurnalisto, ir graži lyrų sumelė sušluota Jei tai įvyks, bus dar kartą patvirtinta italų žurnalistų teisybė, kad lietuviai, iš tikrųjų, yra be jokios ambicijos tikri didgalviai asilai: gali tu jį pliekti per šonus ir per galvą su makaroniškų botagu kiek tikamas, bet jei tik po to parodai šieno saują, jis tau aplaižys net kojas.

DOVANOS BAUSMES UŽ VÉLIAVOS ISNIEKINIMA

Klaipėdos Krašto gubernatorius pranešė autonominiams organams, kad Vyriausybė norinti dovanoti bausmes nuteistiems už Valstybės Vėliavos įžeidimą, jei jie duos malonės prašymus. Nuteistųjų giminės paraginti tokius prašymus Respublikos Prezidento vardu parašyti.

GYDYTOJŲ RÛMAI

Ministerių Taryba priėmė Gydytojų Rūmų įstatymo projektą ir jį perdavė Seimui svarstyti.

70 MILIJONU SANTAUPU

Valstybės taupomose kasose Lietuvos piliečiai turi pasidėję 70 milijonų litų «juodai dienai».

NAUJA DIDELÉ STOTIS

Vievyje nutartą statyti nauja didelė geležinkelių stotis. Dabartinė plintančiam susisiekimui esanti perankšta.

LIETUVOS ŠAULIAI RUOSIASI SAVO JUBILIEJUI

Lietuvos Saulių Sąjunga 1939 metų vasarą iškilmingai minės savo dvidešimtmečio sukaktį kuriai jau dabar pradėta ruoštis. Kaune įvyks Saulių suvažiavimas, kuriame dalyvaus kelliasdešimt tūkstančiu šaulių. Cia bus iškilmingi posėdžiai, paradai. sporto rungtynės ir šaulių chorų dainų šventė. Vietose šaulių daliniai taip pat suruoš jubiliejines iškilmes, pagal savo pajėgumą ir vietos sąlygas.

Tuo tikslu Kaune šiomis dienomis įvyko šaulių chorų vadovų suvažiavimas, kuriame dalyvavo virš 100 chorvedžių.

SUDEGÊ MOKYKLA

Sėlynė, Rokiškio apskr. Dėl nežinomų priežasčių pradžios mokykloj kilo gaisras, kuris sunaikino vos nesenai pastatytą mokyklą su visu jos inventorium. Tai nuostolis plačios apylinkės vaikučiams, nes per žiemos šalčius vėl jiems teks vargti netinkamose patalpose

SUVALKU KRASTE JAU PAVASARIS

Siemet pietinėje Lietuvoje pavasaris prasidėjo žymiai anksčiau nei pernai ar užpernai. Jau vasario m. 5—6 d. Marijampolės apylinkėse pasirodė šnekučiai. Beveik tuo pat laiku Garliavos — «Maisto» apylinkėse pastebėti parskridę kovai; šių sparnuočių ten pasirodė didelis būrys. Gi Suvalkų Kalvarijos apylinkėse vasario 7 d. ūkininkai jau girdėjo vyturių čiulbėjimą.

Esant šiltam orui, Suvalkų krašte sutirpo beveik visas sniegas. Upės, upeliai ir kudros prisipildė iki krantų vandens. Zemesnės vietos apsemtos. Vietomis per upelius ir upes nutrauktas susisiekimas. Upės nuo ledų jau baigia išsilaisvinti. Keliai labai pabiuro Jais sunku išvažiuoti net tuščiais vežimais. Žodžiu, Suvalkų krašte jau prasidėjo pavasaris.

Kas skaito spauda — vėjo negaudo!

Geriausia dovana

Jūsų giminėms, draugams ir pažįstamiems Lietuvoje, Šiaurės Amerikoje ir kituose kraštuose yra laikraštis.

Užsakykite jiems «ŠVIESA»!

«Šviesa» metams kaštuoja:

Šiaurės ir Pietų Amerikon — 12$000.

Lietuvon ir kitur — — — — 24$000.

(Tąsa iš 9 nr.)

J. VAITKEVIČIUS.

MANO ĮSPŪDŽIAI IŠ PIETU BRAZILIJOS

Reportažas tik B. L. O. Centro laikraščiams

Tatai pamačius ir viską suvokus, šeimininkė taip pat pasidarė maloni ir švelni. Tuojau ėmėme vaišintis, girkšnoti, nuoširdžiai, lietuviškai kalbėtis. Ponas Pečenis man daug padėjo surasti kolonizacijos kompanijų kontoras, už ką jaučiu tikrą nuoširdumą. Jo jaunas bernaitis, niekad nematęs lietuvių vaikų ir baigęs brazilų pradžios mokyklą, kalba švariai ir gražiai lietuviškai. Jis man padėjo aplankyti kitas lietuvių šeimas ir išrodinėjo gražesnes miesto vietoves.

Kitą dieną, susitaręs su lenkų kolonizacines kompanijos vadovybe, sunkvežimiu (kaminionu) išvykau į naujai kuriamą koloniją, esančią už 540 km., Paranos miškuose. Kelionės vaizdai, važiuojant vieškeliu, yra kitoniški, negu žiūrint iš traukinio lango. Kelias dažniausiai eina jau apgyventomis vietomis, per gana gražios išvaizdos sodybas, pro stilingus, baltai dažytus namus. Gyventojai ir čia daugumoje europiečiai. Daug lenkų, vokiečių ir ukrainiečių. Ypač gražūs vokiečių gyvenamieji namai, apsodinti kriaušėmis, slyvomis ir vynuogių medeliais. Dažnas vienkiemis daro kultūringo Europos ūkininko gyvenimo vaizdą. Nors žemė netoli Curitybos ir nepergeriausia, tačiau seni ir darbštūs kolonistai įsigyvenę ten sočiai ir gerai.

Charakteringa, kad vokiečių tautinis sąmoningumas yra įgavęs ten net agresyvų pobudį. Važiuojant mums sunkvežimiu, daug pakelyje stovinčių ir žiopsančių vaikų ištiesia hitleriškai savo rankutes ir šaukia: "Viva Alemanha! Viva Hitler!" Pasakojo man seni lenkų kolonistai, kad vokiečiai buvę visi įstoję į integralistų partiją ir turėję visai realių planų atsiimti Pietų Braziliją nuo bendros tėvynės. Dabar gi ten kaip vokiečių, taip ir lenkų kultūrinis gyvenimas yra labai smarkiai varžomas, mokyklos uždarytos, slapti mokytojai sekami ir persekiojami. Sioje lenkų naujai kuriamoje kolonijoje buvome bent keliose vietose (Palmeiras, Ponta Grossa, Vermondas, Guarapuava, Laranjeiras ir kit.) sustoję, nes aš domėjausi, kaip gyvena kitų tautų kolonistai. Labai gražų įspūdį man darė vokiečių ir iš dalies lenkų tautinis sąmoningumas, nes bemaž niekur nesu girdėjęs, kad vokiečių bei lenkų vaikai kalbėtų tarp savęs portugališkai. Net gėda pagalvoti, kai prisimeni, kad mūsų mokyklų vaikučiai ir net organizacijose bei choruose dalyvaujantis jaunimas visur ir visada tveriasi svetimos kalbos tarpusavio pašnekesiuose. Nesakau to apie Rio Grande estade (Florestoje ir kitur) gyvenančius lietuvius, kurių jau ir antroji Brazilijoj gimusi karta išaugėta yra gerais lietuviais, bet kreipiu dėmesį į São Paulo lietuvių jaunimo baisią ir žalingą ydą. Juk gėda tarp savęs kalbėtis svetima kalba!

Kelionės sunkumus ir nuobodulį išblaškė man vienas netikėtas ir labai įdomus nuotykis. Jau toli nuo Curitybos, net už Ponta Grossa, vienoje lenkų kolonijoje netikėtai atradau savo gimnazijos draugą, dabar valdžios mokytoją Ant. Papinigį. Atradimas buvo visai atsitiktinis. Pastebėjau, kad tarpe kitų pakeléje esančių namų Papinigio namas daug didesnis, švaresnis ir kažkaip lietuviškas (su priebučiu ir išpiaustytais karnyzais). Šoferį lenką paklausiau, keno bus tas namas; jis atsakė, kad šios kolonijos mokytojo. Paminėjo kiek iškreiptai ir pavardę. Supratau ir paprašiau sustoti.

(Bus daugiau)

(Tąsa iš 9 nr.)

KUN. TH. MOREUX

Bourges'ų Observatorijos Direktorius

IŠ KUR MES ATEINAME?

Tais laikais, kai Laplace'ąs rašė savo teorijas, visi žinomi Saulės sistemoje judėjimai, iš tikrųjų, buvo vienos ir tos pačios krypties, ir didysis matematikas savo «Įvade į galimybių teoriją» drįso tvirtinti, kad galima eiti laikybų iš 400 milijardų prieš vieną, kad tai nesąs atsitiktinumas. Matysime, kad ir matematikai nevisumet esti neklaidingi.

Tą klausimą yra palietęs Walson'as taip jumoristiškai, kad skaitytojai, tikinosi, leis pacituoti jo raštų vietą, liečiančią tą nelaimingą Laplace'o pranašavimų vietą.

«Tai buvo proga paskelbti, kad mokslas taré savo paskutinį žodį. Stai loterija — tegu man skaitytojai leis pasinaudoti šiuo palyginimu — kurioje yra 400 milijardų numerių; visi bilietai pilni, išskiriant vieną. Kas iš mūsų abejotų imti bilietą ir pilnai pasitikėti šiai puikiai operacijai. Ir štai! Likimo pasityčiojimas — tao laiku, kai Laplace'as su tokiu pasitikėjimu skelbė savo teoriją, įvyko tos loterijos lošimas ir blogasis numeris su savo pašiepiąma išvaizda paverté niekais visą reikalą. Noriu pasakyti, kad tuo laiku astronomai, stebėdami Urano palydovų judėjimus, nustatė, kad jie juda ne tiesiogine kryptimi, kaip to norėjo Laplace'as bet, kaip tyčia, priešinga».

«Kas liko daryti tokiu atveju? Liko tik sekti Pascal'io patarimu ir klausytis Laplace'o ne daugiau, kaip senovės žmonės klausydavo Aristotelio Zodžiu sąkant, faktai priešinosi hipotezei, ir reikėjo arba ją visai atmesti, arba bandyti pataisyti, arba ieškoti kitos».

«Bet tai būtų reiškę nesupraati tos žavinčios įtakos, kurią turi garbingieji mokslininkai, ir atsižadėti žmogaus proto palinkimo laikytis savo išradimų Pradėta ginčytis ir bandyta paslėpti tas nesutarimas dirbtiniu būdu. Paga liau, tiems palydovams beliko būti išimtimis, kurios, kaip žinoma, teturinčios patvirtinti taisyklę».

«Bet va ir antrą Laplace'o teorijos nelaimė. Praslinkus pusei šimto metų randama planeta Neptūnas; tą planeta turi palydovą ir blogasis likimas panoréjo, kad šio palydovo judėjimas vyktų taip pat priešinga kryptimi Antras loterijos lošimas — ir vėl ištraukiamas tas vienintelis blogas nume ris, kurs, rodosi, tyčia stengiasi visiems įkyrėti. To buvo jau per daug! Loterija nustojo visiškai pasitikėjimo pas savo klijentuose, kurie, ją metę, ėmėsi ieškoti kitų kombinacijų».

«Kur dvi nelaimės, ten ir trečia!» Pagal Laplace'ą planetos turėtų suktis greičiau už savo palydovus, o stebėtojai dažnai randa visai atvirkščiai. Taip pat ir vidujinis Saturno žiedo kraštas sukasi greičiau už planetą. Vadinasi žiedas niekumet nebuvo Saturno rutulio dalimi ir niekados nuo jo nesiskyré, kaip to reikalauja Plateau tyrimas ir Laplace'o teorija.

1884 metais garsus pranūzų astronomas Faye, kurio lekcijas visumet su malonumu prisimeną visa politechnikų karta, ėmėsi griežtai peržiūrėti Laplace'o darbus.

Nuo didžiojo geometro mirties laikų mokslas smarkiai pažengė priekyn Tarp kito ko Laplace'ui būdavo daromas tas priekaištas, kad jis nesugebėjo prieiti prie paprasčiausios, kokią galima įsivaizduoti, materijos būklės; jo miglynas buvo dujinis ir degąs, o Faye įrodė, kad jis turėjo būti šaltas ir labai retas.

Jis taip pat apibrėžė molekulių judėjimą tame miglyne ir mané galįs paaiškinti tas, taip astronomams nemalonias, Urano ir Neptūno palydovų ypatybes: žinoma, kad pastarieji sukasi priešinga, kaip visos kitos planetos, kryptimi.

Bet ir Faye'o teorija, padariusi didelį progresą palyginti su anksčiau buvusiomis teorijomis neilgai teišsilaikė. Daug ko trūksta šiai teorijai ir ateitis paruošė jos pranašavimams tą patį likimą kaip ir Laplace'o pranašystėms. Jis sakė: «Jeigu prie kokios nors plane tos bus surastas naujas palydovas, tai galima iš anksto pasakyti, kad jis judės ta pačia kryptimi, kokia sukasi planeta».

Kurį laiką toji teorija pasitvirtindavo, bet 1898 metais buvo surastas devintas Saturno palydovas, kuris sukosi priešinga linkme, negu kiti palydovai ir pati planeta. Tai buvo galutinis smūgis Feye'o teorijai.

(Bus daugiau)

JAU LAIKAS ANTNAUJINTI PRENUMERATA 1939 METAMS.

IŠ LIETUVOS PADANGĖS

KNYGNEŠYS, KURIS DUKART MIRĖ

Vilkaviškis. Siomis dienomis Vilkaviškyje su šiuo pasaulju atsiskyrė 74 metų amžiaus knygnešys Kemeža. Jis, tebūdamas vos 16 metų amžiaus, su savo vyresniuoju broliu pradėjo iš Prūsų į Lietuvą gabenti uždraustas knygas. Jas Naumiestyje atiduodavo kitiems knygnešiams, kurie spauda aprūpindavo tolimesnius Suvalkijos kaimus. Kemežai teko tarnauti tolimoje Rusijoje kareiviu, tačiau po tos tarnybos sugrįžo vėl į Lietuvą ir tęsė anksčiau pradėtąjį darbą. Turėdamas paště nedidelę tarnybą galėjo gerai išplatinti lietuviškas knygas. Prieš keletą metų tam knygnešiui buvo paskirta pensija, kuria jis naudojosi kaip vienintelių pajamų šaltiniu. Būdinga, kad Kemeža miré net du kartus. Sausio 28 d. apie 3 v. p. p. jis, pasak artimųjų miręs. Kemežą apraudojo giminės ir artimieji. Tačiau susirinkusius į jo šermenis žmones labai nustebino, nes atbudo ir paprąsė valgyti. Kalbėjosi su atvykusiais į jo laidotuves. Bet kitą kartą — žmogus tikrai su šiuo pasaulju atsiskyré.

RUOŠIAMOS AUTOMOBILIŲ LENKTYNĖS APLINK LIETUVA

Liet. automobilių klubo sporto komisija jau yra paruošusi šių metų auto mobilių ir motociklų lenktynių aplink Lietuvą taisykles.

Lenktynių maršrutas numatomas: Kaunas, Ukmergė, Pandėlys, Biržai, Joniškis, Mažeikiai, Skuodas, Plungė, Varniai, Raseiniai, Jurbarkas, K. Naumiestis, Sakiai, Vilkaviškis, Marijampolė, Kaunas. Kelio ilgis sieks 850 km, kurių apie 630 km. automobilistams teks važiuoti vieškeliais. Automobilių lenktynės aplink Lietuvą, numatoma, įvyks birželio mėn. pabaigoje.

Vai, lékite, dainos!

Pavasario burtas

Įsagstė į žiedus saldžiuosius lašus
Pavasario burtas gražus, —
Ir amžiną pasaką audžia slaptai,
Kaip krispolas skaidrūs žiedai.

Išeiki, sesutę, į lanką anksti,
Kai teka saulutė skaisti,
Ir žiedą, kuris tau vainiką išties,
Priglausk atviral prie širdies.

Tik ryto saulutė vaiski ir meili
Ir tu jį bučiuoti gali.
O džiaugsmas ir laimė tyrais spinduliais
Tau širdį kaip gėlę praskleis.

Pąkils tąvo sieloje tylūs aidai,
Ką kalba rasoti žiedai,
Įvarvins į širdį saldžiuosius lašus
Pavasario burtas gražus.

Erich Maria Remarque

TRYS DRAUGAI

Verté F. Girdauskas

Dangus buvo geltonas kaip misingis; jis dar nebuvo sumurzintas rūkstančių iš kaminų dūmų. Už fabriko stogų šyčėčia ląbai aiškiai. Tuoj turi užtekėti saulė. Ziūriu į laikrodį. Dar nėra aštuonių. Ketvirtis valandos per anksti.

Uždarau vartus ir paruošiu benzino siurblį. Siuo laiku, paprastai, pravažiuoja pora autovežimių, kurie paima benzino.

Užpąkąly, staigą, išgirstu kimų kriokimą, lyg kas po žemėmis veržtų užrūdijusį sraigtą. Tuoj grįžtu per kiemą į dirbtuvę ir atsargiai praveriu duris. Dar apytamsėje patalpoje svyruoja vaiduoklis. Ant galvos jis turi nešvarią baltą skarą, mėlyna prikyšte, didelėmis šlepetėmis, rankose šluota, sveria devyniasdešimt kilogramų ir vadinasi Matilda Stos.

Valandėlę stoviu ir žiūriu. Ji rodo begemoto graciją, kada svyruoja pro auto radiatorių ir kimių balsu dainuoja dainą apie ištikimą gusarą. Prie lango, ant stalo, stovi du konjako buteliai. Vienas jų beveik tuščias. Vakar vakare jie buvo dar pilni. Aš buvau užmiršęs juos paslėpti.

— Bet, ponia Stos! -- sakau aš.

Daina nutrūko. Sluota iškrito žemėn. Malonus šypsnys dingo. Dabar vaiduokliu pavirtau aš.

— Jėzau! — sumekeno Matilda ir sustirusi žiūrėjo į mane raudonomis akimis: — jūsų aš nelaukiąu.

— Suprantu! Kaip skonis? . . .

— Puikus . . . Bet dabar man skaudu... ji nusišluosto burną — esu jau visai plokščia . . .

— Na, nereik perdėti. Tamsta visai pilna. Pilna, kaip pajūrio gaubica.

Dideliu vargu jai pąsiseka atsitiesti. Viršutinė lūpa trūkčioja ir akių vokai mirksi kaip senos pelėdos. Palengva pavykstą atsipeikėti. Ryžtingai žengia ji žingsnį artyn.

— Ponas Lokampfai, žmogus visad lieka žmogumi — prądžioje aš tik pauosčiau, pąskui tik vieną gurkšnelį — pilve man taip visumet silpna — o pąskui . . . matyt, pats velnias bus manimi jodęs. Nereikėjo vargšę moteriškę į pagunda vesti ir palikti buteliąs čia stovėti.

Taip randu jau nebe pirmą kartą. Ji kiekvieną rytą ateina dviem valandom, kad sutvarkytų dirbtuvę. Ramiausiai galima palikti tiek pinigų, kiek tik nori; bet šalia degtinės ji jaučiąsi, kaip žiurkė už lašinių.

Aš pąkelių butelį.

— Klijentų konjako jūs nepalietėt, užtat pono Kesterio gerąjį beveik visą nuślavėt.

Matildos iškorijusiu veidu nuslenka šypsena.

— Jūs mane išduosit, ponas Lokampfai? Vargšę, beginklę moteriškę?

Aš pakratau galvą.

-- Siandien ne.

Ji pasitaiso sijoną.

— Aš turiu susivaldyti. Jej ateitų Kesteris — būt velnių.

Nueinu prie spintos ir atidarau ją.

— Matilda . . .

Ji svyruoja artyn. Aš laikau rankoje aukštąi iškėlęs rudą, keturkampį butelį.

Protestuodama jį iškelia rąnkas.

— Ten aš nebuvau! Garbės žodis! Sito aš visai neliečiąu!

— Zinau — pąsakiau, ir pripyliau pilną stiklą.

— Pažįstat?

— Ir kaip — ji plekši lūpomis— Romas! Jamaika! Senas kaip akmuo.

— Puiku. Išgerkit stiklą!

— Aš?

Ji atšoka atgal.

—Ponas Lokampfai, tai jau perdaug!Jau čiu karštas anglis odoje! Stos slapta iš čiulpė jūsų konjaką jūs jai siūlote romo! Jūs esate šventasis! Jūs esate . . . Geriau mirti, nekaip to susilaukti!

— Na? — sąkąu, lyg norėdamas atsiimti stiklinę atgal.

— Pągaliau, ką darytī — ji prišoką — gera reikia prijimti koks jis ateina. Net ir tada, kuomet nesupranti. I syeikatą. Tur būt, šiandien jūsų gimimo diena?

— Atspėjai, Matilda.

— Iš tikrųjų?

Ji apkabina mano ranką ir krato ją.

-- Linkiu daug laimės, ponas Lokąmpfai — ji nusišluosto veidą — aš taip susijaudinus, manau, galiu užtat dar vieną išdžiovinti. Aš jus myliu kaip sūnų.

— Gerai.

Pripilu dar vieną stiklą. Ji išverčia ir dėkodąma išeina iš dirbtuvės.

Nuimu butelį ir atsisėdu prie stalo. Blyški saulė krinta man ant rankų. Gimimo diena sukelia savotišką jausmą, net jei ir nieko apie tai negalvotum. Trisdešimt metų kai visa tai praėjo. Kadaise aš maniau niekad nesulauksiąs dvidešimties. Dabar . . .

Iš lentynos išsitraukiu lapą popierio ir pradedu skaičiuoti. Vaikystė, mokykla — tai buvo senai, kažkąip toli; visuma dabar tokią neališki. Tikrasis gyvenimas prasidėjo 1916 metais. Tuomet buvau naujokas — aukštas ir liesas, aštuoniolikos metų. Priklausiau būriui, kuriam vadovavo ūsuotas puskarininkis. Už kareivinių, arimuose, mes atlikdavome gulti ir atsikelti prati mus. Vieną vakarą, dar prądžioje, até jo atlankyti mano motina, bet ji turėjo valandą laukti. Aš savo kuprinės nebuvau tikslai sudėjęs, kaip buvo įsakyta, ir dėl to liuosląikiu buyau nubaustas išvalyti išeinamąsiąs. Motina norėjo man pądėti, bet tai nebuvo leidžiama. Ji verkė; aš buvau taip pavargęs, kad užmigau, kol ji sėdėjo prie manęs.

1917. Flandriją. Midendorfas ir aš nusipirkome kareivių krautuvėje butelį vyno. Mes norėjome atšvęsti šventę. Bet tai mums nepavyko. Anksti rytą anglai atidengė ugnį. Kėsterį sužeidė per pietus, Mejeris ir Deteris žuvo po pietų.

(Bus dąugiau).

PETRONĖLĖ DRAUGELYTĖ

Kelionės įspudžiai

(Tąsa iš 9 nr.)

Kėdėse sėdėjo eilės žmonių; kiti, įdomumo apimti, rinkosi pakraščiais; man čia trošku ir priklu darėsi. Nusivylusi, skausmo kupina širdmi ir rasotom akim išsprūdinau palengva pro duris. Išėjus į tušėią dėnį, užtikau seseles vienuoles vienam užkampėly besėdinčias ir besimeldžiančias. Nurimusi, ir aš pasekiau jų gražiu pavyzdžiu. Ligi 11 val. dar vis tikėjausi išgirsti linksmą kvietimą susirinkti į kokį nors kąmbarėlį, kuriame pamatysim paruošta altorių, kur galėsime visi katalikai savo geriausiam Draugui pasiguosti, Jam pasakydami visas skriaudas, savo norus ir prašymus, bet, dėja, dideliame hitlerišką me laive Jam nebuvo vietos...

Apie vidudienį pragiedrėjo diena ir saulutė vėl ėmė linksmai tviskėti danguje, praskaidydama tas liūdnąs mintis, kurios, kaip ryto migla, dar vis tebeslėgė sielą.

Po pietų man besėdint kajutėje ir bemąstant apie Lietuvoje pasilikusius brangius namiškius, įbėgusi draugė pak vietė skubėti į dėnį, nes, girdi, tolumoje matyti kažkoki krantai. Žinoma, šitokio «stebuklo» ir aš, kaip vėjas, išlėkiau pažiūrėti. Sužinojau, kad plaukiame pro Prancūzijos Cherbourg. Pietinis krantas aukštas ir labai status. Tolumoje miniatūriniai, lyg degtukų dėžutės, margavo miesto mūrai, fabrikų kamīnai ir bažnyčių bokštai. Toliau nuo kranto žaliavo porą salų, apaugusių medžiais, iš kurių bolavo jūrų kelrodis — švyturys. Po to, ilgą laiką plaukdami, nematėme nieko. Vėl kažin koks pilkas kąspinas ėmė dunksoti — ten buvo kitas iškyšulys su Bresto miestu. Stovėjau, kol viskas išnyko iš akių . . .

Nejauku darėsi, nes žinojau, kad įplaukiame į Biskajos įlanką, kurios dugne, sako, palaidotas nevienas jau laivas. Ši įlanka — audrų lopšys, kame vėjai ir vlesulai—kasdieninis svečias. Yra išsilikusių įvairių legendų apie paslaptingus laivus — vaiduoklius, kurie ir dabar tarpais pasirodą. Jau vakare ne vienas kalbėjo, kad jeigu laimingai perplauksime Biskają, tai dėl tolimėsnės kelionės nesą ko bijoti. Sniokščiančios bangos ėmė didėti ir garsėti, mūsų laivą, lyg menką valtelę, su pasityčiojimu vartydamos. Jis, nors ir braškėdamas, tačiau didvyriškai grūmėsi visą naktį su jomis.

Nudžiugau pamačiusi, kad jau pradeda švisti ir ta ilgoji nemigos naktis baigiasi. Kai kurie šią naktį savo kajutėse ėmė sirgti jūrų liga. Aš to «malonumo» šiaip taip išvengiau, nes iš namų buvau gerai «informuota» — ką daryti, kai apie dūšią žalčiuks ims vynioti. Iš tikrųjų, puikiai geibėjo citrinos, metų lašai ir kitokios «kartybės».

Visą parą teko keielviams ir laivui pasikamuoti, bet iš Biskajos išsiyrėme laimingai, nors tarpais bangos laivą tikru vandens miūru virsdavo. Pagaliau prašvito horizonte ėmė ąiėkėti Ispanijos aukštį, kalnuoti krantai. Tačiau netrukus rūkai ištiesė savo sparnus, vikriai apgaubdami ne tik kalnų pašlaites, bet ir visą akiratį. Kaip keista, neseniai praśvitusi diena taip staigiai tamsėjo, kad ir laivas, sulėtinęs greitį, ėmė kas minutė šnypšti — signalizuoti, kad išvengus nelaimės — ne susidūrus su kitu, priešinga kryptimi plaukiančiu, laivu.

(Bus daugiau)

O VILNIAUS NEPAMIRŠK, LIETUVI!

CHIROMANTE

MME. SEDEFA

Turėdama mokslo ir daugelio metų patyrimo šioje srityje, siūlo savo patarnavimą. Neturite pasisekimų ir esate nelaimingas savo šeimoje arba komercijoje? Turite kokių nepasisekimų kurie jums kelia rūpeščių? Norite sugrąžinti savo draugystėn asmenį, kuris nuo jūsų atsiskyręs? Norite pašalinti bet kokią blogybę? Norite turėti geros kloties darbe? Turite kokių kliūčių vedybose? Yra kitokių nenugalimų kliūčių? Negaišdami kreipkitės į MME. SEDEFA, kuri suteiks gerų patarimų Patarimas sąžiningas, garantuotas ir greitas. Rua Lavapés, 262, bondės ir omnibusai prie durų. Priėmimo valandos kasdieną nuo 8 ryto iki 20 valandos. Sekmadieniais taip pat.

Aplankykite kad įsitikintumėte Konsultas 5$000

Daladier—būsimasis Prancūzijos prezidentas? Besiartinantiems prezidento rinkimams kandidatuoti prašomas savo draugų dabartinis premjeras Daladier. Jis turėsiąs daugiausia galimybės būti išrinktas.

FOTO SCHMIDT

Atlieka įvairiausius foto srities darbus. Vyksta į namus.
Senų paveikslų atnaujinimas. Paveikslų didinimas.
Vestuvių nuotraukos prie šv. Antano altoriaus.

RUA SILVA TELLES, 5
(netoli šv. Antano bažnyčios)

Lietuvių Dėmesiui

Siuvykla "RŪBAS"

Siuvami rūbai sulyg naujausių mądų, darbas atliekamas diplomuoto ir su didele praktika siuvėjo. Darbą atlieku sąžiningai ir už jį atsakau; galima kreiptis iki 9 val. vakaro ir sekmadieniais.

Atsakomasis siuvėjas

Jonas Čižinauskas

67 AVENIDA ZELINA 67.

Vaistinė Don Bosco

Savininkas Juozas Lukoševičius

Didelis pasirinkimas įvairių rūšių vaistų — vietinės gamybos ir užsieninių. Taip pat yra perfumaria. Kainos minimalios. Lietuviams daroma nuolaida!

Rua Bom Pastor, 18 Ypiranga

Tel.: 3-0100

Dr. S. Meitin

DIPLOMUOTAS VOHIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 v. v. Kalbama lietuviškai. RUA BARÃO ITAPETININGA 139 (senas 37-a) salės 8 ir 9 Tel. 4-0715.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOCATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto]

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai. Raštinė: Rua Direita Nr. 36, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-4214.

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose—aštrus ir kroniškas.] SIFILIS
Priėmimas nuo 9—12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.
Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO"

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 447 (senas nr. 103) Tel. 4-5576
SÃO PAULO

Lietuvių Jaunime,

Dėvekit gražiai pasiūtus rūbus. Siuvami sulig naujausių mądų vyriški ir moteriški kostiumai ir paltai. Darbas garantuotas. Darbas atliekamas neblogiau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau. Už vyriškus kostiumus nuo 100 ligi 150$000.

Už moteriškus nuo 40$000 ligi 75$000

PAULO AMBRAZEVIČIUS

RUA CICLAMES nr. 52
Villa Bella.

SIUVYKLA "ESTAN"

STASIO ŠLIKTOS

Gerai žinoma visiems lietuviams

RUA DA CONCEIÇÃO 79-A,

Fone: 4-1940 (prie pat stoties Luz) atidarė naują skyrių — antrą siūvyklą, Braz rajone, prie stočių Norte ir Braz.

Rua Dr. Almeida Lima, 19

Dr. Borîs Chipiakoff

RUA YPIRANGA, 193
2 andr. ap. 4. (kampas Santa Ephigenia), Tel. 4-0316

Vidujinės, nervų ir proto ligos.

SPECIJALI VENERINIU LIGU LIGONIAMS CLINICA.

Gonoreja išgydoma per 10--15 dienų

KONSULTORIA ATIDARA IKI 9 VALANDU VAKARO.

Dr. A. Candia ir M. Cogano LABORATORIJA

MEDECINIŠCAS IŠTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapumo ir išmatų.
RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 242 3-as aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9—12 ir 3—7. Sekmadieniais 10—12

SÃO PAULO LIETUVIŲ KRONIKA

ŠV. JUOZAPO MOKYKLOS MOKINIŲ TĖVŲ SUSIRINKIMAS

Praėjusį sekmadienį Villa Zelinoj buvo švento Juozapo vardo mokyklos mokinių Tėvų susirinkimas. Paaiškėjo, kad per praėjusį mėnesį pajamų gauta 3:134$200. Jos susidarė iš surinktų visuomenės aukų (2:142$200), mokinių už mokslą (482$000), Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos auka (400$000) ir Bendruomenės 100$000.

Išlaidų buvo 3:047$200.

Be kitų reikalų, nutarta energingiau organizuoti mokyklos remėjai. Tuo tikslu šį sekmadienį, kovo m. 12 d., 3 val. popiet šaukiamas Villa Zelinoj Mokyklos Rėmėjų susirinkimas aptarti mokyklos rėmimo reikalams bei išsirinkti vadovybę darbams tvarkyti. Po mokinių tėvų susirinkimo Julius Vaitkevičius skaitė paskaitą apie galimumus ir sąlygas įsikurti žemės ūkyje. Prelegentas savo paskaitą parėmė konkrečiais daviniais, kiek atsieitų įsikūrimas žemės ūkyje.

Po paskaitos Solistas V. Laurinaitis padainavo tris dainas. Žmonės iš susirinkimo skirstėsi patenkinti. Baigus susirinkimą, buvo pranešta, kad Mokos rajone yra viena nelaiminga Dobilų šeima, kur tėvas ir motina serga, o vaikai dar maži. Susirinkusieji suaukojo 50$500. Pinigus įteikė praėjusį sekmadienį Monika Kletzienė. Dobilų šeimą savo geradariams prašė padėkoti. Šią šeimą porą kartų jau buvo sušelpus Lietuvių Katalikių Moterų Draugija. Šios šeimos padėtis tikrai sunki. Tėvas serga, motinos kojos sutinę, o vaikai maži. Už būtą nuomą reikia mokėti. Panašioj padėty yra ir daugiau šeimų. Lietuviška kolonija negali leisti kad lietuviai urvuose iš bado mirtų arba būtų išmesti gatvėn. Paramos teikimas turi būti organizuotas. Tam tikslui yra projektas steigti Švento Vincento à Paulo draugijos skyrių.

ŠVENTO JUOZAPO VARDO MOKYKLAI VILLA ZELINOJ AUKOJO:

1. V. Krantaitis	60$000
2. Konsulas A. Polišaitis	50$000
3. S. Remenčius	25$000
4. J. Ciuvinskas	20$000
5. A. Simbelis	15$000
6. Zeferinas Ralickas.	1$000
Viso:	171$000

Aukotojams mokyklos vadovybė nuoširdžiai dėkoja.

101

Seselių Prancūziškiečių mokyklą lanko jau 101 «studentas». Daugiau priimti nėra jokios galimybės, nes ir esamiems maža vietos. Darbas vyksta labai intensyviai. Visus žavi gražus auklėjimas ir vaikučių mandagumas gatvėje, mokykloje, su praeiviais ir namuose tėveliais.

LOTERIJA MOKYKLOS NAUDAI

Liet. Kat. Moterų Draugija yra pasiryžusi surengti mokyklos naudai loteriją.

PADĖKA

Skautų Rėmėjams, paaukojusiems bažnyčios reikalams 100$000, dėkoju.

Kun. P. Ragažinskas

Parduodamas
kampinis sklypas
ANT ALTO DA MOOCA, NETOLI BONDĖS. KREIPTIS:
RUA CANINDÊ 539.

IŠVYKO JULIUS VAITKEVIČIUS

Pirmadienio rytą išvyko Lietuvon žurnalistas Julius Vaitkevičius. Į Luz stotį buvo susirinkęs nemažas draugų būrys simpatingojo Svečio išlydėti ir atsisveikinti.

Buvo surengti keli jaukūs subuvimai su vaišėmis, kurių metu p. J. Vaitkevičiui visi linkėjo laimingai pasiekti tolimąją Tėviškę ir nuoširdžiai atsisveikindami spaudė jam ranką. Labai intimaus draugiškumo nuotaikoj atsisveikinimo vakarienė praėjo pas p. p. Remenčius, kur J. Vaitkevičius visą laiką gyveno; Villa Zelinoj pas p. Jurgelevičių, kur dalyvavo gražus būrelis jaunimo ir su Išvykstančiuoju gal paskutinį kartą dainavo lietuvišką dainą, tiek kartų ją bendrai čia su juo dainavę; pas jo kaimynus ir pažįstamus iš Lievos; laikraščių redakcijose ir dar kelio se lietuviškose šeimose, nes visų simpatijas savo lietuvišku nuoširdumu Svečias sugebėjo per trumpą laiką užkariauti. Visur jam buvo teikiamos gėlės, kilojamas ant rankų ir su slapta nuriedinčia ašara atsisveikintas. Ir visų dvasioje paliko dar didesnio kartėlio, kad toki žmonės čia negali pasilikti. Kiekvieną nuoširdų ir atvirą tautietį čia pasitinka ir suėda be dvasios ir be širdies biurokratai--puvėsus griaučių.

P. S. REMENCIUS JAU NEBE SEKRETORIUS?

Konsulato žinioj esąs «Lietuvis» 9 nr. rašo, kad «Folha da Noite» įdėjęs pasikalbėjimą su konsulu p. Polišaičiu. Taip pat ir foto ministro Aukštuolio, konsulo Polišaičio ir konsulato sekretoriaus J. Ciuvinsko. Kad brazilai gali nežinoti, kąs konsulato sekretorius, nieko nuostabu,. bet kad nežino «Lietuvis» ir je globėjai bei vyriausi redaktoriai, tai nesuprantama. O gal jau p. Remenčius iš sekretorių atleistas ir tems pareigoms paskirtas mažininkas, laisvai samdomas p. J. Ciuvinskas? Viskas galima ant šio margo svieto.

E. M. REMARQUE «TRYS DRAUGAI»

Mok. F. Girdauskas verčią iš vokiečių kalbos garsų E. M. Remarque romaną «Trys Draugai» (Drei Kameraden) Remarque pagarsėjo savo Didžiojo Karo romanais: «Vakarų fronte nieko naujo» ir «Kelias Atgal», kurie išversti ir lietuviškai. Be to, pagal juos yra pagamintos filmos, kurias daugelis bus matęs. Tai šiurpių karo vaizdų, kilnaus draugiškumo, meilės gamtai ir gyvenimui epopėjos.

Šią savaitę spausdiname būdingesnes vertimo ištraukas.

CENTRO NARIAMS KNYGUTĖS

Kiekvienas B. L. O. Centro narys turi išsilimti nario knygutę, kuri išduodama kasdieną Centro patalpoje nuo 19 iki 21 valandos. Visų narių prašome pristatyti po dvi fotografijas (mažas). Neužmirškite atsinešti paskutinio mėnesio kvitą.

Valdyba.

VYRŲ ŠVENTĖ

Per metinį Lietuvių Katalikų Bendruomenės susirinkimą buvo nutarta švento Juozapo dieną suruošti iškilmingas vyrams pamaldas. Laikas parinkta tinkamas. Šiemet švento Juozapo šventė bus sekmadienį. Vyrams numatyta štokia šventės programa: Šeštadienį 8 val. vakaro bus mišparai su įstatymu Svenčiausio Sakramento, pamokslas ir klausoma išpažinčių. Sveto Juozapo dieną nuo 6 val. ryto ligi 8 val. irgi bus klausoma išpažinčių. 8 val. Šv. Mišios ir bendra Komunija Stenkitės gausiai dalyvauti. Lietuvių katalikų vyrų garbė to reikalauja.

RIO LIETUVIŲ DĖMESIUI

Kovo mėn. 19 d. Lietuvių Brazilijoj Sąjungos «Vilnis» Valdyba šaukia visuotinį narių susirinkimą, kuris įvyks 3 val. popiet rua Senador Dantas 121 (rusų klubo patalpoj).

Visi Rio lietuviai dalyvaukite!

JAUNIMO PIKNIKAS

L. K. Bendruomenės Jaunimo sekcija šį sekmadienį organizuoja įdomią iškilą už Villa Zelinos laukuosna, Programoj bus monologai, deklamacijos duetai, žaidimai. Taipgi bus skaitomas iškilos laikraštis. Iš Villa Zelinos išvyks 2 val. popiet. Jaunimas ruošiasi gausiai dalyvauti.

VILLA BELLOS MOKYKLOS MOKINIŲ TĖVŲ SUSIRINKIMAS

Vasario mėn. 26 d. Villa Bellos mokykloj buvo mokinių tėvų susirinkimas. Darbų tvarkoj buvo revizijos komisijos ir tėvų komiteto pranešimas apie praėjusių metų veikimą, naujo komiteto rinkimai ir einamieji reikalai Susirinkimui pirmininkauti buvo išrinktas Juozas Mačiulaitis. Į šių metų tėvų komitetą išrinkti: Povilas Dirsė (pirmininku), Ant. Baranauskas, Jonas ir Juozas Mačiulaičiai ir Stoškūnas. Pastarieji trys buvo ir praėjusių metų komitete. Mokyklos vedėja p. Majienė nepagrista kaltino komiteta, kam jis paskelbęs spaudoje, kad ji agitavusi prieš tikybos mokymą mokykloj. Esą, to nesakiusi. Buv. komiteto nariai patvirtino, kad tai per komiteto posėdį buvo svarstoma.

O SAUSIO M. 22 D. NELEISTI BENDRUOMENĖS JAUNIMO SEKCIJOS SUSIRINKIMO VILLA BELLOS MOKYKLOJ PATARES IR PONAS KONSULAS. VIS DĖLTO KEISTA, KAD UKRAINIECIAMS LIETUVIŠKOS MOKYKLOS DURYS YRA LENGVIAU ATIDAROMOS, NEGU LIETUVISKAM JAUNIMUI. Mūsų pabr., Red.)

Dalyvąvęs.

— Praėjusį sekmadienį skautai šventė savo veikimo penkmetį. Ta progą pašventinta vėliava. Pamaldose dalyvavo organizuotai.

— Praėjusią savaitę Vila Zelinoj lietuvis biznierius Baužys atidarė nuosavame name krautuvę. Pirmiau turėjo krautuvę Bom Retire. O Villa Beloj, rua Ciclames — lietuvis Alionis.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI:

«Vilnies» S-gos Valdybai, Rio. Jūsų pirmo visuotinio susirinkimo skelbimą gavome labai pavėluotai ir dėl to netalpinome, kadangi vistiek nebūtų pasiekęs tikslo. Labai prašytume kitą kartą įvairius skelbimus anksčiau atsiųsti

Dobilams ir Šv. Juozapo mokyklos Tėvų Komitetui: Jūsų padėkos tilps kitame nr.

Pamaldos

Šį sekmadienį, kovo m. 12 d., Pamaldos bus:

VILLA ZELINOJ

8 val. ryto mokyklų mokiniams

Vienuoliktą valandą Suma

6 val. stacijos ir mišparai su įstatymu Svenčiausio Sakramento.

* * *

Sv. Antano do Pary bažnyčioj suma 11 val.

* * *

VILLA ANASTAZIJOS lietuviams pamaldos bus 8½ val. ryto.

* * *

Kitą sekmadienį Villa Zelinoj lietuvių švento Juozapo bažnyčioj bus atlaidai. Iš vakaro mišparai su įstatymu Svenčiausio Sakramento pusiau aštuntą val. vakaro. Bus klausoma išpažinčių ir sakoma pamokslas.

* * *

EVANGELIJA III SEKMADIENIUI GAVENIOJE, Luko 15, 1—10.

Anuo metu: Į Jėzų artinosi muitininkai ir nusidėjėliai jo klausytų. O parisiejai ir Rašto žinovai murmėjo ir sakė: Tas priima nusidėjėlius ir su jais valgo.

Tuomet jis pasakė jiems šitą prilyginimą, tardamas: Kas jūsų, turėdamas šimtą avių, jei jam prapultų jų viena, nepalieka devynių dešimtų devynių tyruose ir neeina paskui prapuolusiąją, kolei ją randą? Radęs ją, jis su džiaugsmu užsideda sau ant pečių, parėjęs namo, sušaukia prietelius ir kaimynus ir jiems sako: Džiaukitės drauge su manimi, nes suradau savo avį, kuri buvo prapuolusi. Sakau jums, taip bus džiaugsmo danguje dėl vieno nusidėjėlio darančio atgailą daugiau, nekaip dėl devynių dešimtų devynių teisiųjų, kurie neprivalo atgailos.

Arba kurį moteriškė, turėdama dešimtį drakmų, jei pameta vieną drakmą, neužsidega žiburio, nešluoja namų ir neieško rūpestingai, iki atranda? Radus sušaukia prieteles ir kaimynes ir sako: Džiaukitės su manimi, nes radau drakmą, kurią buvau pametusi. Taip, sakau jums, bus džiaugsmo tarp Dievo angelų dėl vieno atgailą darančio nusidėjėlio.

SVETIMŠALIŲ LEGALIZACIJA IR REGISTRACIJA.

Priruošia visus dokumentus įstojantiems komersantams į Junta Comercial. Išrūpina svetimšaliams legalizacijos dokumentą, privalomą patiekti į Junta Comercial. Rašomi įvairūs prašymai. Priimama dokumentai išversti. Išrūpina Carteira de Identidade. Už darbą ima sąžiningą atlyginimą. Visi kreipkitės visais minėtais reikalais į AGENCIA RALICKAS,
Rua dos Gusmões, 324
(netoli Gabinete de Investigações).

DARŽAI IŠSIMOKĖTINAI

500 metrų nuo stoties Carvalho de Araujo, suburbio Central do Brasil, C.A.C.I. skirsto ir parduoda už mažą išmokėjimo mokėsti didelį daržą — chacaras— kur yra tūkstančiai šių medžių: Pereiras, Videiras, Abacateiras, Jaboticabeiras, Laranjeiras ir daugel kitų vaismedžių. Išsimokėtinai parduodamas geras namas ir kitų pastatai su žemės sklypais. Dalis daržų su gera malkų miškų, kurį galima parduoti po 500 reisų metrą. Traukiniai išeinas iš stoties Norte: 7,54, 9,05; 10,04; 11,10; 12,14; 14,30.

Raštinė: Rua São Bento 17, Tel. 2-7549, S. Paulo. Sekmadieniais: teirautis prieš stotį Carvalho de Araujo krautuvėje pas ANTONIO KIRSTEN.